

ЕЛЕКТРОННІ СЕРВІСИ ДПС ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ПОДАТКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ДУБРОВІНА Юлія, здобувач вищої освіти
спеціальність 071 Облік і оподаткування
Національний університет «Одеська політехніка»**

Анотація: У цій роботі проведено дослідження процесу застосування електронних сервісів у системі оподаткування. Розкрито поняття цифровізація податків. Визначено ключові завдання, цифровізації як чинника модернізації податкової системи держави. Акцентовано увагу на впровадженні Електронного кабінету платника податків як головного державного податкового електронного сервісу, що забезпечує зручну форму взаємодії між платниками податків і контролюючими органами. Визначено ключові переваги використання електронних сервісів.

Ключові слова: цифровізація, електронний сервіс, державна податкова система, діджиталізація, електронний інструментарій.

Цифровізація, як послідовне розповсюдження цифрових інновацій у соціально-економічних процесах держави, спонукає підвищувати технічні можливості, впроваджувати ефективні інструменти для організації процесів управління. Складно уявити сучасний світ без інформаційних та цифрових технологій, які тим більше проникають у всі сфери життя людини. Державна податкова система не є винятком. Поняття «електронне оподаткування» з'явилося у науковому обігу відносно нещодавно й трактується дослідниками як комплексна система автоматизованого податкового адміністрування, що має нормативне регулювання та економічне підґрунтя. Її функціонування ґрунтується на застосуванні інформаційно-комунікаційних технологій для визначення податкової бази, ведення обліку платників, підготовки й подання електронної звітності, а також реалізації інших процедур, спрямованих на оптимізацію, впорядкування та модернізацію фіскального управління в умовах цифрової трансформації [1].

Державним податковим електронним сервісом є «Електронний кабінет платника податків» [2]. Електронний кабінет забезпечує електронну форму взаємодії платників податків та державних органів з контролюючими органами, надання/отримання користувачам/користувачами документів, інформації та послуг, передбачених Податковим Кодексом.

Електронний кабінет складається з:

- апаратно-програмного комплексу;
 - портального рішення для користувачів платників податків, робота в якому здійснюється онлайн;
 - портального рішення для користувачів державних, у тому числі контролюючих органів;
 - програмного інтерфейсу (API), що дає змогу реалізувати повноту функціонала Електронного кабінету;
 - інших засобів інформаційних, телекомунікаційних, інформаційно телекомунікаційних систем.
- На сучасному етапі ефективність контрольно-перевірочних заходів податкових органів набуває особливої актуальності, адже в умовах воєнних дій державний бюджет зазнає значних втрат і потребує поповнення насамперед за рахунок податкових надходжень [3]. Забезпечення такого балансу виступає ключовою передумовою формування дієвої системи податкового контролю, котра представлена на рис. 1

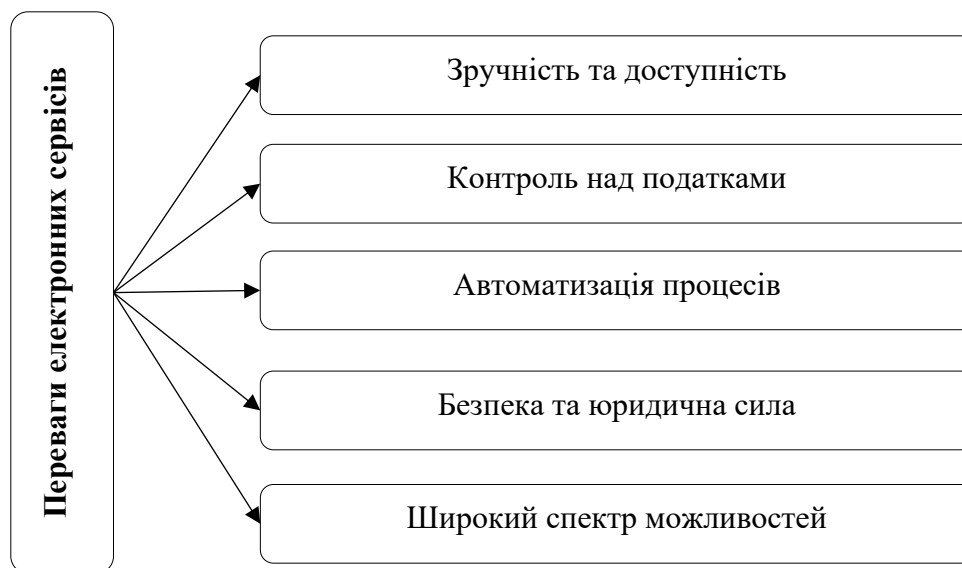

Рисунок 1 – Переваги електронних сервісів ДПС

Джерело: узагальнено автором на підставі [2].

Переваги електронних сервісів:

- Зручність та доступність.
- Контроль над податками.

- Автоматизація процесів.
- Безпека та юридична сила
- Широкий спектр можливостей (реєстрація ФОП онлайн, подача податкової декларації, отримання довідок, електронна перевірка контрагентів тощо.)

Електронний кабінет працює постійно (24 години на дату кожного календарного дня), крім часу, необхідного для його технічного обслуговування. Порядок функціонування Електронного кабінету затверджено Наказом Міністерства фінансів України від 14.07.2017 р. № 637 [4].

Країни Європейського Союзу активно запроваджують цифрові інструменти податкового адміністрування. Так, у Польщі діє Національна система електронних розрахунків (KSeF), яка забезпечує автоматизований обмін електронними рахунками-фактурами. В Іспанії впроваджено чат-бот із питань ПДВ, що працює на базі штучного інтелекту, а в Португалії створено мобільний застосунок e-Fatura, який дозволяє сканувати QR-коди з рахунків [1].

Отже, цифровізація є ключовим чинником модернізації податкової системи України, оскільки впровадження електронних сервісів забезпечує зручність, прозорість та ефективність у взаємодії між платниками податків і контролюючими органами.

Електронний кабінет платника податків, як центральний сервіс ДПС, дає змогу оптимізувати податкові процедури, скоротити витрати часу, підвищити рівень податкової дисципліни та зменшити ризики корупційних проявів. В умовах воєнних дій його значення зростає ще більше.

Література:

1. Ерфан Є. А. Ефективність електронних сервісів в системі податкового адміністрування. *Український економічний часопис*. 2025. Вип. 9. С. 38–42. URL: <https://doi.org/10.32782/2786-8273/2025-9-6>.
2. Електронний кабінет платника податків. Державна податкова служба України. URL: <https://cabinet.tax.gov.ua> (дата звернення: 01.10.2025)
3. Косторной С.В., Демченко І.В. Електронний кабінет платника податків. Збірник наукових праць ТДАТУ імені Дмитра Моторного (економічні науки). № 1 (43). 2021. С. 53–58. URL:

<https://oj.tsatu.edu.ua/index.php/zbirnyk/article/view/876> (дата звернення: 01.10.2025).

4. Про затвердження Порядку функціонування Електронного кабінету: Наказ Міністерство фінансів України від 14.07.2017 № 637 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0942-17#Text> (дата звернення: 01.10.2025).

Abstract: *This study explores the process of implementing electronic services within the taxation system. The concept of tax digitalisation is examined. The key objectives of digitalisation as a factor in modernising the state's tax system are identified. Particular attention is paid to the introduction of the Taxpayer's Electronic Cabinet as the principal state tax e-service, which ensures a convenient form of interaction between taxpayers and supervisory authorities. The main advantages of using electronic services are outlined..*

Keywords: *digitisation, electronic services, state tax system, digitalisation, electronic tools.*

Науковий керівник – СЕЛІВАНОВА Наталя,
канд. екон. наук, доцент кафедри обліку, аналізу і аудиту,
Національний університет «Одеська політехніка»,
м. Одеса